

День слов'янської писемності

Проблема виникнення та
походження слов'янської
писемності

Чинники виникнення писемності у слов'ян

- ❖ Поява держави.
- ❖ Проникнення на слов'янські території християнства, яке було тісно пов'язане з використанням писемності для релігійних потреб.

Городище давніх слов'ян на березі річки

Васнецов В. «Хрещення Русі»

863 рік - дата створення слов'янської абетки

НАЗВАНИЯ БУКВ	КИРИЛЛИЦА	ГЛАГОЛИЦА
АЗ	А а	ⴐ ⴑ
БУКИ	Б б	ⴒ ⴓ
ВЕДИ	В в	ⴔ ⴕ
ГЛАГОЛЬ	Г г	ⴖ ⴗ
ДОБРО	Д д	ⴘ ⴙ
ЕСТЬ	Є є е І І і ю ю	ⴚ ⴛ
ЖИВЕТЕ	Ж ж	ⴜ ⴝ
ЗЕЛО	З з ѕ ѕ ѕ ѝ ѝ	ⴞ ⴟ
ЗЕМЛЯ	З з з	ⴠ ⴡ
ИЖЕ	Н н и	ⴢ ⴣ
И	І і (Ѹ) ї (Ѩ)	ⴤ ⴥ ⴦
КАКО	К к	ⴧ ⴨
ЛЮДИ	Л л	⴩ ⴪

Писемні та археологічні джерела із знаками слов'янського письма

Handwritten text in an ancient script, likely Old Church Slavonic, arranged in several lines. The text is written in black ink on aged, yellowish parchment. Some characters are highlighted in red ink, possibly indicating initials or specific words. The script is dense and characteristic of early medieval Slavic manuscripts.

Marginal notes in the same script, including a prominent red initial character.

Зорпатфское Евангелие

P.11-103

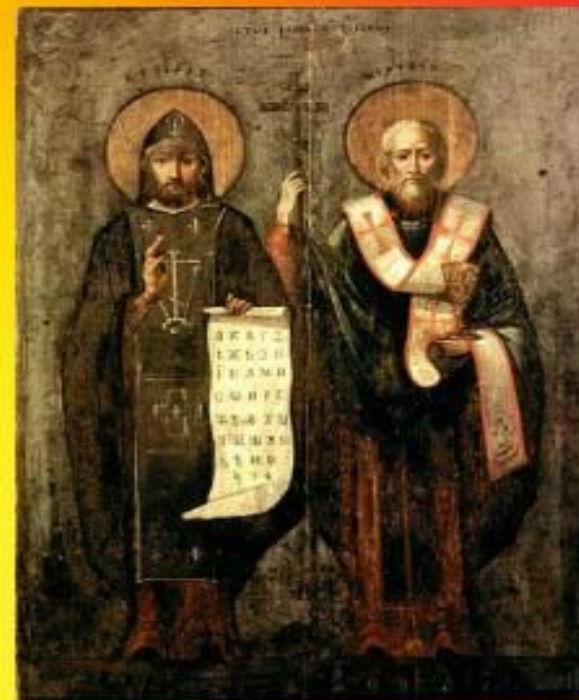

СКАЗАНИЕ · КАКО СОСТАВЕН
СТЫИ КНИЖАЪ ФИЛОСОФЪ
ЛЪЗЪБЪКЪ , ПОМЪЗЫКЪ
СЛОВЕНЬСКЪ . И КНИГИ ПР
ВЕДЪ , УГРЕЧЕСКИХЪ НА
СЛОВЕНЬСКИ ИЪЗЫКЪ .

ПРЕЖДЕ ОУБО СЛО
ВАНЕ ЕЩЕ СЪЩЕ
ПОГАНН , НЕ И
МАХЪ ПИСМЕ
НЪ . ПО ЧЕРТАМН И НАРЪ
ЗАНЬМН ЧИТАХЪ И ГАДЪ
ХЪ . КРЪТНЪЩЕЖЕСА ,

Етапи розвитку письма

Перший історик давньої слов'янської писемності – болгарський книжник Чорноризець Храбр (X ст.) у книзі “Про письмена” виділив два етапи розвитку письма: перший – коли слов'яни були язичниками і користувалися рисками і зарубками, другий – після прийняття християнства, коли почали писати римськими грецькими письменами. І так було до того часу, поки Кирило і Мефодій не створили алфавіт.

	А аз	Б бѣ	В вѣд
	Г глаго	Д дѣ	Є єрь
	Ж жмѣ	З зѣ	З зѣ
І и	Н нѣ	К кѣ	Л лѣ
Н на	О оѣ	П пѣ	Р рѣ
Т тѣ	Ф фѣ	Х хѣ	Ц цѣ
Ц цѣ	Ч чѣ	Ш шѣ	Ъ ѣ
Ы ыѣ	Ь ьѣ	Ѣ ѣ	Ю юѣ
ІЄ иѣ	Ѧ ѣ	ѧ ѣ	Ѩ ѣ
Ѫ ѣ	ѫ ѣ	Ѭ ѣ	ѭ ѣ

Кирило та Мефодій – видатні слов'янські просвітителі

Творці слов'янської культури

«Душа, що не
знає літер –
мертва душа...»
Кирило

Кирило та Мефодій – просвітники слов'ян

- Разом із братом святим Мефодієм та учнями Гораздом, Климентом, Саввою, Наумом і Ангеляром святий Константин (у чернецтві Кирило) уклав слов'янську абетку, переклав 863 року Євангеліє, Апостола, Псалтир та вибрані Божі книги.

Спадщина

Олена Старовойтова «Кирило і Мефодій».
Лубок, ліногравюра.

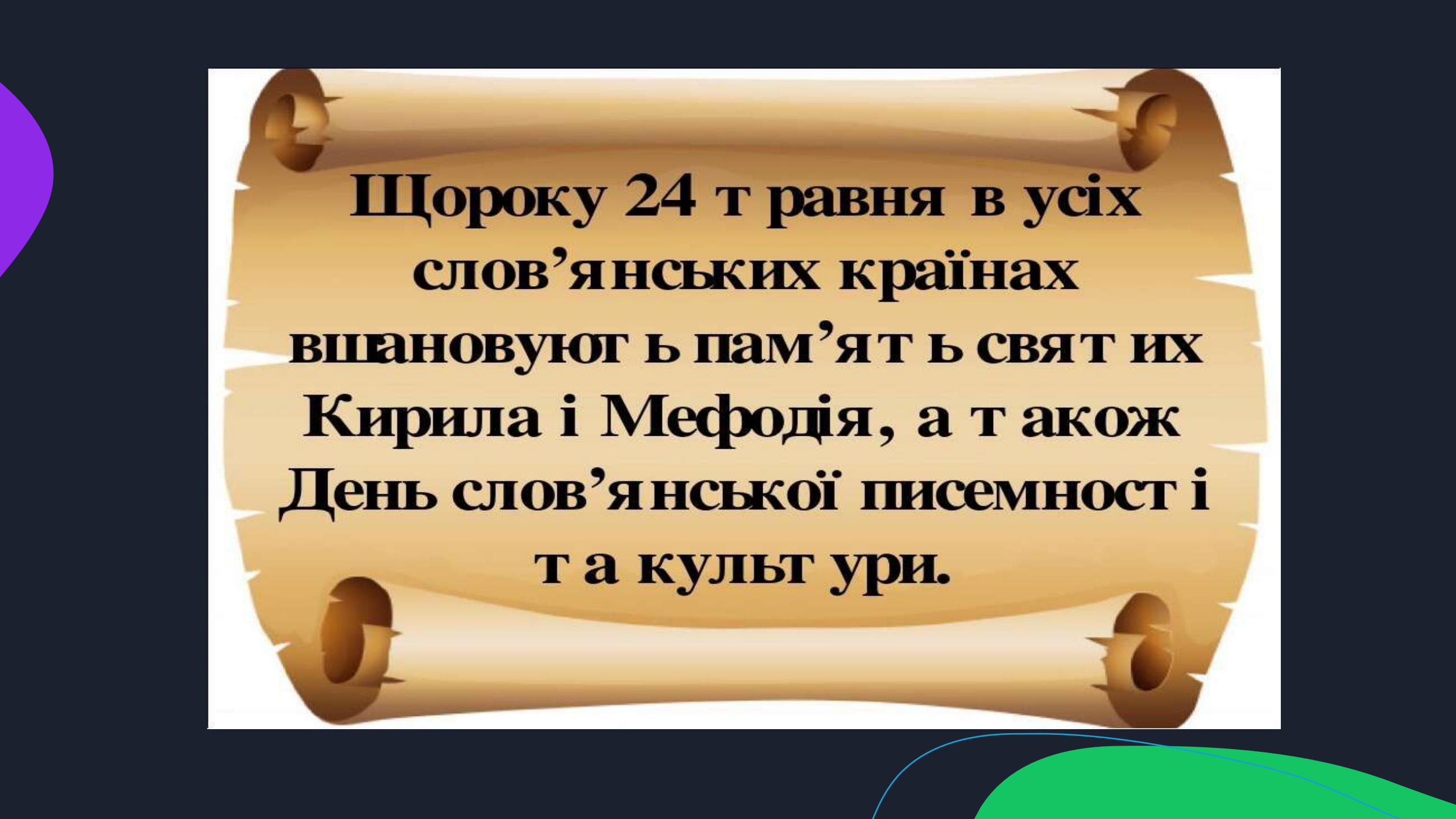
Кирило і Мефодій заклали основи слов'янської писемності. Оригінали їх творів не збереглися. Кирила учені вважають автором «Азбучної молитви», «Пролога до Євангелія»; Мефодія – гімну на честь Дмитра Солунського.

Фрагмент «Азбучної молитви»

Значення слов'янської писемності

**Щороку 24 травня в усіх
слов'янських країнах
вшановують пам'ять святих
Кирила і Мефодія, а також
День слов'янської писемності і
культури.**